

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО
ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 8.5.2014 г.
JOIN(2014) 18 final

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Специален административен район Хонконг: годишен доклад за 2013 година

ОБОБЩЕНИЕ

От преминаването през 1997 г. на Хонконг към Китайската народна република Европейският съюз и неговите държави членки следят отблизо политическите и икономическите събития в специалния административен район Хонконг (САР Хонконг) съгласно принципа „една държава — две системи“. В съответствие с поетия към Европейския парламент ангажимент от 1997 г., всяка година се изготвя доклад относно събитията в Хонконг. Това е шестнадесетият такъв доклад, обхващащ събитията през 2013 г.

ЕС счита, че принципът „една държава — две системи“, установен в Китайско-британската декларация и Основния закон на Хонконг, продължи да работи добре през 2013 г. Правата и основните свободи на жителите на Хонконг продължиха да бъдат спазвани, принципите на правовата държава — поддържани, а пазарната икономика и стопанската среда — запазени.

Задълбочаването на двустранните отношения между ЕС и Хонконг продължи с посещението в Хонконг през ноември на председателя на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу. Търговските и икономическите отношения се развиваха добре и ЕС и Хонконг продължиха и разшириха диалога и сътрудничеството в множество области от взаимен интерес, включително финансовите услуги, митниците, околната среда, научните изследвания, образованието и културата.

ЕС придава голямо значение на стабилността, икономическото благоденствие и демократичното развитие на Хонконг. ЕС счита, че отчетното управление допринася за стабилността и благоденствието и спомага Хонконг да запази позицията си на основен международен бизнес център.

ЕС продължава да подкрепя значителния напредък към постигането на целта на правителството на Хонконг и на Постоянния комитет на Националния народен конгрес за установяване на всеобщо изборително право до 2017 г. за изборите за главен управител и до 2020 г. за изборите за Законодателен съвет в съответствие с Основния закон на специалния административен район Хонконг и желанията на жителите на Хонконг.

ПОЛИТИЧЕСКИ СЪБИТИЯ

В първото си политическо обръщение през януари 2013 г. главният управител Chun-ying Leung представи дългосрочните си програма и цели за Хонконг под мотото „стремеж към промяна, поддържане на стабилността, в служба на хората с прагматизъм“. Той обеща да утвърждава основните ценности на Хонконг, да прилага принципа „една държава — две системи“ в съответствие с Основния закон и да поддържа успешно отношенията между Хонконг и континентален Китай.

Той заяви, че като специален административен район на Китай Хонконг получава стабилна и трайна подкрепа от централното правителство. Изрази становището, че чрез използването на предимствата на принципа „една държава — две системи“ огромният пазар на континентален Китай не само се е отворил за съседната икономика на

Хонконг, но същевременно ролята на Хонконг като международен център се е засилила.

Основните политически инициативи бяха насочени към насърчаване на икономическото развитие, посредством наред с другото укрепване на икономическите отношения с континентален Китай и развитие в Хонконг на финансовите услуги, бизнес и професионалните услуги, международния морски транспорт, иновациите и изпитванията; повишаване на предлагането на земя и субсидирани жилища в краткосрочен и средносрочен план; въвеждането на мерки за намаляване на бедността, подобряване на грижите за възрастните хора, подобряване на положението на жените и на етническите малцинства и по-нататъшно развитие на политиката в областта на труда; и гарантиране на защита и опазване на околната среда чрез повишаване на качеството на въздуха, управление на отпадъците и насърчаване на строителството на екологосъобразни сгради.

През 2013 г., както и през 2012 г., отношенията между изпълнителната и законодателната власт бяха трудни. Законодателите блокираха или отложиха редица инициативи. Изпълнителната и законодателната власт не успяха да постигнат окончателно споразумение по въпроси от жизненоважно значение за Хонконг като управлението на твърди отпадъци, по-специално депата за отпадъци. Както и през 2012 г. някои членове на Законодателния съвет протакаха обсъжданията, за да постигнат целите си. Дискусиите по бюджета за 2013 г. бяха особено засегнати от тази практика, тъй като малък брой законодатели внесоха повече от 700 изменения в Закона за разпределение на финансовите средства за 2013 г.

Председателят на Законодателния съвет Jasper Tsang предположи, че лошите отношения между изпълнителната и законодателната власт се дължат на структурни причини, като отбеляза, че настоящата система на управление не осигурява на изпълнителната власт стабилно и надеждно мнозинство в съвета. Той заяви също, че както законодателната, така и изпълнителната власт трябва да отчитат и вземат под внимание обществените нагласи. Избирателната система, която ще бъде предпочетена за избора на главен управител на Хонконг и на Законодателен съвет, следва да направи управлението на Хонконг по-ефективно.

Хонконг поддържа ангажимента си за почтеност и Независимата комисия за борба с корупцията (ICAC) работи със заинтересованите страни за борба с корупцията чрез ефективно правоприлагане, образование и превенция. През 2013 г. ICAC получи 2 652 оплаквания за случаи на корупция, което представлява намаление с 33 % в сравнение с получените 3 932 оплаквания през 2012 г., като броят на наказуемите случаи спадна с 41 %. Трудно е да се посочат конкретните причини за този спад. Председателят на Консултативния комитет за борба с корупцията предположи, че един от факторите може да бъде по-добрата осведоменост на обществото за превенцията на корупцията в резултат на засилените усилия на ICAC за превантивно образование. Друг фактор може да бъде намаленото обществено доверие в ICAC след неотдавнашната полемика около значителните представителни разходи на бившия председател на комисията. Въпросът се разглежда от назначената от главния управител независима комисия за преглед на

регулаторните системи и процедури на ICAC за официални представителни разходи, подаръци и работни посещения и от комисията за публични сметки на Законодателния съвет. ICAC заяви, че ще изпълни всички препоръки на двете комисии.

Основна тема на политическите обсъждания през 2013 г. беше дебатът по въвеждането на всеобщо избирателно право за изборите през 2017 г. за главен управител. Академични групи, представители на гражданското общество, бизнес организации и политически партии представиха редица инициативи в тази област. Повечето от тях целяха бъдещата система за номиниране на кандидати да бъде по-демократична. Една от инициативите (Оссуру Central) започна кампания за демократична избирателна система и обяви, че ще окупира централния бизнес район на Хонконг, ако предложението за реформа на правителството на специалния административен район Хонконг не съответства на международните стандарти.

Членове на правителството на Хонконг и директорът на звеното за връзка на централното правителство на Китай в Хонконг също взеха участие в обществения дебат по избирателната реформа. Директорът на звеното за връзка подчерта правното основание за реформата в Основния закон и решенията на Постоянния комитет на Националния народен конгрес относно методите за подбор на главния управител и за сформирание на Законодателния съвет. Той също заяви, че централното правителство очаква бъдещата избирателна система да гарантира, че се избират и назначават единствено кандидати, които „обичат държавата и обичат Хонконг“.

На 17 октомври 2013 г. главният управител съобщи за създаването на работна група за конституционно развитие, оглавявана от главния секретар за администрацията, секретаря за правосъдието и секретаря по конституционни въпроси и отношения с континентален Китай. На 4 декември правителството на Хонконг стартира обществена консултация по избирателната реформа за изборите през 2017 г. за главен управител и през 2016 г. за Законодателен съвет. В документа за консултацията¹ представители на обществото се приканват да изпратят до 3 май 2014 г. становищата си до Бюрото по конституционни въпроси и отношения с континентален Китай.

Стартирането на обществената консултация структурира и насочи дебата по избирателната реформа. Съществуват значителни различия в становищата, особено по процедурата за номиниране на кандидати. Заетите по този въпрос позиции от правителството на Хонконг и централното правителство, от една страна, и продемократичните партии и привърженици, от друга страна, продължават да бъдат взаимноизключващи се. През 2015 г. трябва да бъде постигнат компромис по този основен въпрос и други важни елементи, за да се гарантира, че избирателната реформа може да бъде завършена навреме за изборите през 2016 г. за Законодателен съвет и през 2017 г. за главен управител, които са от съществено значение за ефективното управление на Хонконг.

¹ „Документ за консултация относно методите за подбор на главния управител през 2017 г. и за сформирание на Законодателния съвет през 2016 г.“. Този документ се отнася до сформирането на Законодателния съвет през 2016 г., а не през 2020 г.

Тема за обществен дебат продължи да бъде поддържането на високите стандарти на Хонконг за върховенство на закона и независимост на съдебната власт. При официалното откриване на правната година през 2013 г. върховният съдия от Върховния апелативен съд Geoffrey Ma Tao-li изтъкна необходимостта от почтеност на правото и значението на конституционната роля на съдиите и прозрачността на съдебния процес. Върховният съдия Ма заяви твърдата си увереност, че независимостта на съдебната система на Хонконг ще се запази.

Две решения на Върховния апелативен съд през 2013 г. подкрепят становището на върховния съдия, че високите стандарти за върховенство на закона в Хонконг продължават да се спазват. В едното от тях беше потвърдено правото на транссексуалните лица, които са претърпели операция за смяна на пола, да встъпват в брак и съществуващата правна пречка за това беше обявена за противоконституционна. В другото решение за противоконституционна беше обявена политиката на правителството, която ограничава всеобхватната социална помощ до лицата, живели в Хонконг най-малко седем години. Някои правни разпоредби могат да бъдат усъвършенствани, като например разпоредбите за предоставяне на правна помощ на лица с ниски доходи.

Установените в Хонконг европейски дружества продължават да посочват върховенството на закона и високото качество на съдебната система като едни от основните причини за установяване в Хонконг на седалищата им за Китай или Азия. Въз основа на традицията за върховенство на закона секретарят за правосъдието г-н Rimsky Yuen продължи да утвърждава Хонконг като регионален център за международен арбитраж и правни услуги. Китайската морска арбитражна комисия обяви, че ще открие свой клон в Хонконг, и същевременно се предприемат мерки за улесняване на арбитражните изслушвания в Хонконг пред Постоянния арбитражен съд със седалище в Хага.

За да отговори по-успешно на променящите се обществени нужди, секретарят за правосъдието пое също ангажимент, като председател на Комисията за правни реформи, да проучи евентуални правни реформи в областта на архивното право, достъпа до информация и финансирането от трети страни на арбитраж.

Жителите на Хонконг продължиха да упражняват правото си на свобода на словото и на сдружаването. През 2013 г. се състояха ежегодните шествия на 4 юни и 1 юли, както и две други големи политически демонстрации. Председателят на Комисията за равни възможности говори на ежегодния гей прайд парад, а през годината бяха проведени множество по-малки демонстрации по политически и социално-икономически въпроси, свързани с Хонконг и континентален Китай. Значително мнозинство от демонстрациите бяха мирни и като цяло полицията реагира адекватно.

Медиите, включително цифровите медии, продължиха да бъдат свободни и да отразяват разнообразни гледни точки. Въпреки това се наблюдава нарастващо усещане, отбелязано и в годишния доклад на Асоциацията на журналистите в Хонконг, за налагане на автоцензура както в печатните, така и в електронните медии, особено при

отразяването на въпроси, свързани с континентален Китай. Въз основа на тенденциите от 2013 г. Хонконг падна с три места до 61-вото място в индекса за свобода на печата за 2014 г., изготвен от организацията „Репортери без граници“, поради автоцензурата и нарастващото влияние, упражнявано от звеното за връзка на централното правителство. От свободата на медиите ще продължи да зависи непрекъснатото действие на принципа „една държава — две системи“ и репутацията на Хонконг като място, където бизнес средата се ползва от свободно движение на информация. Поради това изявленията на главния управител в подкрепа на свободата на медиите бяха особено добре приети.

Отношенията на Хонконг с континентален Китай доведоха до множество обществени дебати и привлякоха вниманието на медиите. В отделни случаи бързо нарастващите икономически и междуличностни връзки, включително туризмът, будеха социално безпокойство в Хонконг и изправяха властите пред проблеми с политиката. Сред тези въпроси се включват повишеното търсене от лица от континентален Китай на жилища и места в основни и средни училища (особено близо до границата между Хонконг и континентален Китай), работните места за търсещи работа от континентален Китай, нарасналият натиск върху обществения транспорт поради бързо увеличаващия се брой туристи от континентален Китай (от 35 млн. през 2012 г. до 41 млн. през 2013 г.²) и засиленото търсене на някои потребителски стоки, включително адаптирано мляко за бебета, което понякога води до недостиг в Хонконг.

Правителството въведе различни мерки за защита на интересите на жителите на Хонконг и за стабилизиране на пазара срещу бързо покачващите се цени и недостига. Тези мерки обаче не възпряха нарастващия брой прояви в медиите (включително в социалните медии) на недоволство против континентален Китай, нито възникването на някои радикални групи против континентален Китай.

ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ

Хонконг продължава да бъде един от водещите световни финансови центрове и търговски средища. Четирите основни отрасли в Хонконг (финансови услуги, търговия и логистика, туризъм и професионални и производствени услуги) са двигателят на икономическия растеж на Хонконг, като осигуряват стимули за растеж в други сектори и създават заетост. Като се възползва от икономическия бум в Китай, градът играе важна роля за търговията и инвестициите с континентален Китай. Благоденствието на Хонконг се основава успешно на основните му ценности — върховенството на закона, свободното движение на информация, прозрачността и позицията му за борба с корупцията.

През 2013 г. икономическите показатели на Хонконг бяха добри и той продължи да заема челните места в много световни изследвания за измерване на икономическата свобода и конкурентоспособност.³ Въпреки икономическите си постижения Хонконг е

² Източник: Борд по туризма на Хонконг.

³ Хонконг беше определен за второто най-благоприятно място за правене на бизнес в света след Сингапур в доклада „Среда за правене на бизнес за 2014 г.“ на Групата на Световната банка. Според доклада на УНКТАД от 2013 г. за инвестициите в света, през 2012 г. Хонконг е третият най-голям получател на преки

изправен пред предизвикателства на конкуренцията, свързани с икономическата либерализация на Китай и възхода на други икономически центрове в региона. Икономиката на Хонконг отбеляза стабилен растеж от 2,9 % в реално изражение през 2013 г. Основният фактор за растежа беше вътрешното търсене, докато резултатите на външния сектор продължиха да бъдат скромни поради неблагоприятните икономически условия в световен план. Равнището на заетост е добро, като нивото на безработица се движеше около 3,3 % през по-голямата част от годината. Потребителските цени се повишиха с 4,3 %.⁴

С подкрепата на централното правителство Хонконг продължи да бъде най-големият офшорен център в света за търговия с китайската парична единица ренминби юан (RMB). В Хонконг се съхраняват най-големите депозити в RMB извън континентален Китай, като към края на 2013 г. общата им стойност надхвърляше 1 трилион RMB⁵. Хонконг запази конкурентното си предимство пред други финансови центрове по отношение на пазарната инфраструктура и ликвидността с широк спектър от инвестиционни продукти в RMB. „Фиксингът на хонконгския междубанков лихвен процент CNH (фиксингът CNH HIBOR)“ официално стартира на 24 юни 2013 г. за определяне на референтни лихвени проценти за офшорно отпускане на заеми и улесняване на създаването на повече опции за хеджиране. Взаимното признаване на фондови продукти между континентален Китай и Хонконг се разглежда като следваща стъпка в установяването на Хонконг като азиатски център за управление на фондове. Регулаторните органи в континентален Китай и в Хонконг представиха планове за предстоящото започване на схема, която ще позволи на международните мениджъри да купуват фондови продукти в континентален Китай, а фондове от континентален Китай да се продават в Хонконг.

Същевременно Китай ускори интернационализацията на своята парична единица ренминби юан, като вече Лондон, Париж, Франкфурт, Сингапур и Тайпе имат възможност да се развиват като центрове за офшорна търговия с RMB. Хонконг побърза да изгради партньорства с други офшорни пазари. През декември 2013 г. фондовите борси на Хонконг и Сингапур подписаха споразумение за сътрудничество за разработването на инвестиционни продукти в ренминби юан. Въпреки това се очаква външната конкуренция да нарасне с появата на нови играчи на пазара.

Икономическите реформи в Китай създадоха възможности и предизвикателства за Хонконг. Планът на Пекин да се създаде пилотна зона за свободна търговия в Шанхай доведе до бурни реакции в Хонконг. В медиите и бизнес средите се появиха множество спекулации за необходимите мерки на политиката, за да се позволи на новата зона в Шанхай пилотно да използва по-голяма степен на конвертируемост на RMB и по-

чуждестранни инвестиции в света (75 млрд. щатски долара) и третият най-голям източник на преки чуждестранни инвестиции в Азия (84 млрд. щатски долара).

⁴ Всички икономически показатели, свързани с икономиката на Хонконг, са официалните статистически данни, съобщени от отдела на Хонконг за преброяване и статистика.

⁵ Според Хонконгския орган по паричната политика общо депозитите в RMB и неизплатените сертификати по депозити в RMB възлизат на 1 053 млрд. CNH в края на 2013 г. В края на 2012 г. депозитите в RMB и неизплатените сертификати по депозити в RMB възлизаха общо на 720 млрд. CNH.

свободни, пазарно-ориентирани лихвени проценти. Някои се опасяват, че либерализацията в тези области ще застраши позицията на Хонконг като водещ финансов център в Азия. В бизнес средите е налице консенсус, че Хонконг трябва да подобри условията си, за да запази своята конкурентоспособност.

Икономическите връзки между Хонконг и континентален Китай бяха допълнително задълбочени с разширяването на обхвата на услугите, включени в споразумението им за свободна търговия. На 29 август 2013 г. Хонконг и континентален Китай подписаха допълнение X към Споразумението за по-тясно икономическо партньорство (СЕРА). И двете страни заявиха публично, че обхватът и степента на либерализация съгласно СЕРА надхвърлят всяко споразумение за свободна търговия, сключено от континентален Китай с други партньори. Вече съществуват общо 403 мерки за либерализация на търговията с услуги съгласно СЕРА. Централното правителство е поело ангажимент да постигне либерализация на търговията с услуги между континентален Китай и Хонконг посредством СЕРА до края на 2015 г., т.е. преди изтичането на 12-ия петгодишен план. Провинциалното правителство на Гуандун представи предложението си за обединяване на Гуандун, Хонконг и Макао в зона за свободна търговия, чиято цел е либерализация на търговията с услуги между провинция Гуандун и Хонконг до края на 2014 г.

Правителствата на Хонконг и Гуандун са инвестирали съвместно в големи инфраструктурни проекти, създаващи нови транспортни връзки между Хонконг и делтата на река Джудзян. Започналото през 2010 г. строителство на експресната железопътна връзка Гуанджоу—Шънджън— Хонконг и на моста между Хонконг—Джухай—Макао отбелязва стабилен напредък.

В отговор на призови от местните бизнес среди Хонконг активизира дейността си в регионални и многостранни инициативи, за да поддържа конкурентоспособността си като регионален център за търговия/услуги. Първоначално Хонконг планираше да се присъедини към зоната за свободна търговия между Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (АСЕАН) и Китай, но впоследствие прие предложението на АСЕАН да се договори двустранно споразумение. През май 2013 г. Хонконг обяви, че ще участва в преговорите за споразумение за търговията с услуги, включващи 23 държави — членки на Световната търговска организация. Освен СЕРА Хонконг подписа споразумения за свободна търговия с Нова Зеландия, Европейската асоциация за свободна търговия и Чили.

Във вътрешен план основен приоритет за правителството през 2013 г. беше разглеждането на прегрелия пазар на недвижими имоти. Беше разгърната поредица от мерки за ограничаване на търсенето, включително значителни по размер гербови налози за сделките с недвижими имоти и по-строги правила за ипотечно кредитиране. Правителството премахна също 14-годишния механизъм с подаване на заявления за публични имоти, включени в списък, и пое отново водещата роля при продажбата на правителствени обекти чрез ежегодна програма за продажба на земя чрез иницирирана

от правителството продажба. В резултат цените на жилищата осезаемо се стабилизираха и продажбите намаляха с 37,7 %⁶ през 2013 г. Изправено пред риска от изкуствен бум на цените на активите при условия на изключително ниски лихвени проценти, правителството няколкократно заяви решителността си да поддържа тези строги фискални мерки въпреки оказвания натиск от сектора на недвижимите имоти. Главният управител Leung се ангажира също с увеличаване на предлагането на жилища, за да се разреши въпросът с високите цени на жилищата, поради които притежаването на собствено жилище излиза извън възможностите на широката общественост и води до социално недоволство. Правителството обяви ориентирана към предлагането жилищна стратегия, чиято цел е през следващото десетилетие да се изградят 470 000 нови жилища, от които 60 % да са държавни.

Правителството активизира усилията си за преодоляване на нарастващите различия в доходите и богатството. Важна стъпка беше публикуването за първи път през септември 2013 г. на официален праг на бедността за Хонконг, който беше определен на половината от средния месечен доход на домакинствата. Анализ на ситуацията през 2012 г. показва, че преди намеса 541 000 домакинства с 1 312 000 членове са се намирали под прага и равнището на бедност е било 19,6 %. След намеса около един милион души са живели под прага на бедността, което води до равнище на бедност от 15,2 %. Публикуването на праг на бедността събуди очаквания, че правителството ще въведе по-ефективни мерки за намаляване на бедността.

През октомври 2013 г. правителството стартира четиримесечна консултация относно демографската политика на Хонконг с цел да се оформи консенсус и да се формулират устойчиви мерки на политиката. Очаква се работната сила да започне да намалява от 2018 г. Намаляването на бедността и подкрепата за застаряващото население ще бъдат две ключови фискални предизвикателства в дългосрочен план. През следващите години правителството ще трябва да ръководи сложна и спорна политическа програма, включваща: повишаване на производителността; привличане на таланти; внос на работна сила; асимилиране на нови имигранти; социално подпомагане; грижи за възрастните хора; фискална устойчивост; управление на икономическия растеж при поддържане на балансирано и хармонично общество.

Бизнес средите в Хонконг категорично изразиха мнението си по въпроса с недостига на работна сила, като призоваха за облекчаване на режима за внос на работна ръка. Общата търговска камара на Хонконг заяви, че съществуват 110 000 незаети работни места (към юли 2013 г.), което се доближава до най-високите регистрирани стойности от 122 000 незаети места през 1989 г. В строителството, търговията на дребно, кетъринг услугите и услугите по предоставяне на грижи трайно се изпитва недостиг на работна сила. Въпросът може да доведе до разгорещени дебати в бъдеще между синдикалните организации, законодателите и бизнес лидерите. Предвид благоприятните условия на пазара на труда беше отбелязано значително увеличение на заплатите през 2013 г. Работниците с по-ниска квалификация също получиха увеличение на заплащането,

⁶ Броят на договорите за закупуване на жилищна недвижима собственост намаля до 50 676 през 2013 г. от 81 333 през 2012 г. съгласно данните на правителството на Хонконг.

което отразява общите условия на недостатъчно работна сила на пазара. През май 2013 г. задължителното минимално заплащане беше повишено от 28 HKD на 30 HKD.

През 2013 г. правителството стартира два важни плана за политиката в областта на околната среда: „План за чист въздух в Хонконг“ и „Устойчиво използване на ресурсите 2013—2022 г.“. Правителството замени също индекса за замърсяване на въздуха с нов индекс за качеството на въздуха от гледна точка на здравето, който предоставя на жителите на Хонконг информация за краткосрочните рискове за здравето въз основа на отчитане в реално време на равнищата на замърсяване на въздуха. С цел в рамките на десет години твърдите отпадъци да се намалят с 40 %, планът за действие във връзка с ресурсите включва евентуална схема за таксуване на отпадъците, разширяване на съществуващите депа за отпадъци и изграждане на нов инсинератор, стимулиране на по-голяма степен на рециклиране и ограничаване на отпадъците при източника. Обществеността е все по-загрижена и заинтересована от въпросите, свързани с околната среда. За осъществяването на тези правителствени планове ще се изисква твърд политически ангажимент, участие на обществото, подкрепа от общността като цяло и трансгранично сътрудничество с делтата на река Джудзян, по-специално при инициативите за чист въздух.

ОТНОШЕНИЯ И СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ХОНКОНГ

През 2013 г. двустранните отношения и сътрудничеството между Европейския съюз и Хонконг продължиха да се развиват и укрепват. Хонконг продължава да бъде важен фактор в региона и главен посредник за двупосочните търговски и инвестиционни потоци между ЕС и континентален Китай.

ЕС запази позицията си на втори по големина търговски партньор на Хонконг след континентален Китай⁷. Двустранната търговия със стоки между ЕС и Хонконг отбеляза растеж от 3,9 % и достигна 46 млрд. евро през 2013 г., като ЕС отчита растящ търговски излишък⁸.

Най-много на брой чуждестранни дружества в Хонконг бяха дружествата от ЕС — общо 1 921 дружества, от които 452 регионални седалища, 725 регионални представителства и 744 местни представителства към юни 2013 г.⁹ Дружествата от ЕС развиват дейност в широк кръг от сектори — главно финансови и бизнес услуги, търговия, логистика, строителство и търговия на дребно. Дружествата от ЕС са важни участници в банковия и застрахователния сектор и в сектора на ценните книжа в Хонконг. Тъй като в Хонконг се намира една от най-големите европейски бизнес общности в Азия, той продължава да привлича значителен брой европейски граждани, които живеят и работят на негова територия.

⁷ Мястото в класацията се основава на статистическите данни за търговията, съобщени от отдела на Хонконг за преброяване и статистика.

⁸ Източник: Евростат: база данни Comext.

⁹ Източник: Отдел на Хонконг за преброяване и статистика

Инвестиционните отношения между ЕС и Хонконг се задълбочиха значително през последните години. Потоците от преки чуждестранни инвестиции от ЕС към Хонконг се увеличиха четирикратно от 3,7 млрд. евро през 2009 г. до 15 млрд. евро през 2012 г.¹⁰, което отразява трайния интерес на бизнеса от ЕС към Хонконг като инвестиционен център. Средният годишен размер на притоците на преки чуждестранни инвестиции от Хонконг към ЕС възлизаше на 5,3 млрд. евро през същия период. Общите преки чуждестранни инвестиции на ЕС в Хонконг нараснаха от 90 млрд. евро през 2009 г. до 133 млрд. евро през 2012 г. Същевременно общите преки чуждестранни инвестиции на Хонконг в ЕС почти се удвоиха през същия период от 27,5 млрд. евро до 50 млрд. евро.

Бизнес средите от ЕС ценят зачитането в Хонконг на върховенството на закона, високите стандарти на прозрачност, свободата на информацията и медиите, преференциалния достъп до пазара на континентален Китай и присъствието на доставчици на висококачествени услуги. ЕС счита, че тези фактори са от съществено значение за трайното благоденствие на Хонконг и за запазването на силните му позиции като регионален и международен бизнес център.

На 14 ноември 2013 г. в Хонконг се състоя седмата среща за структуриран диалог между Европейския съюз и правителството на Хонконг. Структурираният диалог е ефективна платформа, която позволява на ЕС и Хонконг да обсъждат въпроси от взаимен интерес и да определят области за бъдещо сътрудничество. На срещата през 2013 г. двете страни се съгласиха да засилят сътрудничеството и обмена в областта на образованието, иновациите, околната среда и конкурентното право. ЕС оцени усилията на Хонконг да актуализира правилата си за финансовите услуги и активния му ангажимент в борбата с дейности за изпиране на пари и финансиране на тероризма. ЕС изрази желание да се стартират технически обсъждания с Хонконг за автоматичен обмен на данъчна информация предвид международните тенденции при сътрудничеството между данъчните администрации и да се постигне бърз напредък при актуализирането на споразуменията за въздухоплавателни услуги между държавите — членки на ЕС, и Хонконг, така че двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги да съответстват на клаузата на ЕС за определяне. ЕС изрази също желание да се засили регулаторният диалог в областта на инвестиционните фондове.

През 2013 г. бяха осъществени редица посещения на високо равнище от представители на институциите на Европейския съюз в САР Хонконг. Най-високопоставената визита беше на председателя на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу през ноември, по време на която той се срещна с главния управител на Хонконг и с председателя на Законодателния съвет. Председателят Барозу произнесе реч при отбелязването на 20-годишнината от откриването на бюро на Европейския съюз в Хонконг и Макао, в която подчерта дългогодишните връзки между ЕС и Хонконг и ангажимента на най-високо равнище в ЕС да се продължи развитието на тези отношения. Друго посещение на високо равнище беше направеното през март от председателя на Европейския

¹⁰

Данни за преките чуждестранни инвестиции, получени от Евростат на 16 декември 2013 г.

банков орган Андреа Енриа. Редовните посещения на висши служители осигуриха обмен в области от общ интерес като външните отношения на Европейския съюз, регулирането на финансовите услуги, макроикономическите въпроси, търговията и инвестициите, безопасността на продуктите и храните, околната среда и конкуренцията. Четири делегации на Европейския парламент също посетиха Хонконг и допринесоха за по-нататъшното подобряване на двустранните отношения и сътрудничеството със Законодателния съвет.

Европейският бизнес в Хонконг е представен основно от Европейската търговска камара, която предприе редица дейности през 2013 г. за улесняване на диалога с правителството и за увеличаване на осведомеността за бизнеса и промишлеността от ЕС. Някои от дейностите на камарата през годината бяха осъществени в партньорство с Академичната програма на ЕС в Хонконг, която стартира на 1 септември 2012 г. В програмата участва консорциум, начело с Баптисткия университет на Хонконг и с участието на Китайския университет в Хонконг, Университета на Хонконг и университета Lingnan. С програмата се насърчават академичните изследвания, разработват се дейности за популяризиране с цел да се подобри осведомеността за ЕС и се засилва академичното сътрудничество с институции за висше образование в ЕС.

За допълнително укрепване на връзките с Хонконг дипломатическите мисии на ЕС и неговите държави членки продължиха да полагат усилия за публична дипломация, за да повишат осведомеността за ЕС в Хонконг, да увеличат познанията за политиките на ЕС и да предоставят повече информация за тях. Сред тези политики са търговските и регулаторните политики, енергетиката и изменението на климата, регулирането на финансовите услуги, митническите въпроси, политиките за равенство между половете, межкултурният диалог, академичните въпроси и ролята на ЕС в света. Основно средство за тази цел беше ползотворната поредица от срещи между ръководителите на мисии на ЕС, висши служители на правителството на Хонконг и Законодателния съвет и други водещи фигури.

Дипломатическите мисии на ЕС също така работиха съвместно за засилване на контактите между хората и насърчаване на академичния обмен чрез съвместни дейности като Панаира на висшето образование в ЕС, Филмовия фестивал на ЕС и инициативата „Модел на ЕС“.

ЕС ще продължи да поддържа отношенията си с Хонконг, да засилва икономическите, търговските и инвестиционните връзки, да развива сътрудничеството с бизнес средите и гражданското общество и да насърчава мобилността и обмена с жителите на Хонконг. Сред ключовите приоритети за 2014 г. са: регулирането на финансовите услуги и данъчното облагане; митническите въпроси; прилагането на правата върху интелектуална собственост; по-нататъшното развитие на връзките в областта на образованието, научните изследвания, търговията и инвестициите.